

I det følgende finder du en række informationer om bluetongue. Du kan springe til specifikke emner via indholdsoversigten

Indhold

[Status på smittespredning](#)

[Hvad sker der, hvis min besætning smittes?](#)

[Hvad kan du selv gøre](#)

[Offentligt tilsyn ophæves – det skal du være opmærksom på](#)

[FAQ – i relation til ophævelse af offentligt tilsyn](#)

[Samhandel i EU og eksporter](#)

Status på smittespredning

Situationen udvikler sig fra dag til dag og vi har pr. 19. september 326 tilfælde fordelt over hele landet inkl. Nordjylland, Fyn og Sjælland og nogle af de små øer.

Vi ser både fåre-, kødkvægs- og malkekvægsbesætninger blandt de smittede.

I kan finde et opdateret billede af situationen [på Fødevarestyrelsens hjemmeside](#). De opdaterer oversigtskortet hver dag.

Fødevarestyrelsen har tidligere, på baggrund af en risikovurdering, meddelt at vi må forvente at se nye udbrud frem til slutningen af november. Mitterne er aktive - de små myg, som smitter dyrene - er i sæson, så længe det er varmt nok for dem.

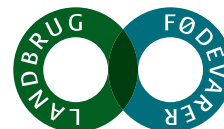
Det kommer dog an på vind, vejr og temperaturen, hvor smitten vil sprede sig hen, og hvor mange der vil være i risiko.

Fra dyret bliver smittet, til det viser symptomer, kan der gå 5-20 dage og smittede drægtige dyr kan overføre virus til fostret, der kan fødes som virusbærere.

Hvad sker der, hvis min besætning smittes?

Bluetongue er en anmeldepligtig sygdom, hvilket vil sige, at du som besætningsejer skal tilkalde en dyrlæge, hvis du har mistanke om, at dyr i din besætning er ramt af sygdommen. Dyrlægen anmelder en eventuel mistanke om bluetongue til Fødevarestyrelsen, og dyrlægen udtager prøver, som skal testes på Statens Serum Institut.

Det er ikke alle dyr, der viser symptomer i besætningerne, ligesom det ikke er alle syge dyr, der viser alle symptomer. Det varierer fra besætning til besætning, hvor mange af dyrene der bliver syge. Ved start af udbruddene i besætningerne er der set symptomer hos mellem et til fire dyr. Billedet varierer fra besætning til besætning, og der er tale om et øjebliksbillede.

Vi ved, at sygdommen udvikler sig over tid i besætningerne og det er derfor endnu for tidligt at komme med klare udmeldinger om, hvordan sygdommen udvikler sig i den enkelte besætninger.

Vi ved dog, at sygdommen ikke smitter fra dyr til dyr, og at ét smittet dyr ikke nødvendigvis betyder, at alle dyr smittes.

Tal fra Holland viser en gennemsnitlig dødelighed på 16,6 % for får og 13,8% for lam i smittede besætninger. For kvæg er der tilbagemeldinger fra Holland om at i ramte besætninger, ses der i gennemsnit 12 % dyr med symptomer på smitte. Men med en meget stor variation. Der var 2-3 gange forøget dødelighed i ramte malkekvægsbesætninger over nogle uger. Det samlede, gennemsnitlige produktionstab var 8000 kg mælk per 100 køer i løbet af et udbrud. Igen med stor variation.

L&F Kvæg er sammen med Den Danske Dyrlægeforening i gang med at undersøge mulighederne for at indsamle data på sygdomsbilledet fra de danske udbrud.

Foreløbige tilbagemeldinger tyder på at;

Kvæg: Symptomerne svinger meget. og nogle er helt symptomfrie. mens andre får symptomer, som feber, sårddannelser i slimhinder, mund, tunge, næse og øjne, øget savlen og næseflåd, hævelse af hoved, halthed, hævede kronrande, blå tunge og tydeligt fald i mælkeydelse. Kvæg kan bære virus i op til 60 dage.

Får: Symptomerne er mere tydelige hos de får, der tester positivt og inkluderer feber, sårddannelser i slimhinder, mund, tunge, næse og øjne, øget savlen og næseflåd, hævelse af hoved, halthed, hævede kronrande og blå tunge. Der ses også døde får i besætningerne. Får kan bære virus i op til 45 dage.

Geder: Ofte uden væsentlige symptomer, men der kan bl.a. ses feber, nedstemthed, tab af ædelyst samt rødme og sår på slimhinder

Sygdommen kan være smertefuld og langvarig, og aflivning af alvorligt syge dyr er ofte den eneste dyrevelfærdsmæssige udvej. Alle smittede dyr kan bidrage til smittespredning, selvom der ses ingen eller milde symptomer.

Tal med din dyrlæge om, hvordan du bedst håndterer syge dyr i din besætning.

Hvad kan du selv gøre

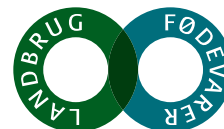
Tag dine dyr ind om natten

Mitter er mest aktive om aftenen og natten. For at beskytte dine dyr bedst muligt mod at blive bidt af mitter kan du tage dem på stald om natten.

For økologer har Landbrugsstyrelsen oplyst, at det er muligt at benytte dette tiltag, når det anbefales af Fødevarestyrelsen, på betingelse af at indelukningen registreres i logbogen.

[Læs mere i Landbrugsstyrelsens nyhedsbrev \(revideret d. 21. august 2024\)](#)

[Læs mere i Landbrugsstyrelsens nyhedsbrev om mulighed for dispensation fra Fast Græsningstryk pga bluetongue](#)

Repellenter og insekticider

Lægemiddelstyrelsen har oplyst, at der findes fem produkter på det danske marked, som kan være relevante for beskyttelse af kvæg, får og geder mod mitter.

Produkterne anvendes på dyrene og virker ved at dræbe insekter.

De fem produkter er Spotinor, Deltanil, Dectospot, Butoxvet og Bayticol pour-on. Produkterne er receptpligtige og skal ordineres af din praktiserende dyrlæge.

For økologer har Landbrugsstyrelsen oplyst, at de fem produkter kan anvendes i økologiske besætninger, når det er påbudt af Fødevarestyrelsen. Der er i den forbindelse særlige krav til registrering af behandlingerne i medicinbogen og til overholdelse af den økologiske tilbageholdelsestid.

[Læs mere i Landbrugsstyrelsens nyhedsbrev \(revideret d. 21. august 2024\)](#)

Vaccination

Det er frivilligt, om du vil vaccinere dine dyr mod bluetongue.

Vaccinen ordineres af din praktiserende dyrlæge, som kan bestille den hos Statens Serum Institut.

Du skal derfor kontakte din praktiserende dyrlæge, hvis du ønsker at vaccinere dine får, geder eller kvæg.

Det er vigtigt at bemærke, at vaccinen ikke kan forhindre, at dyrene bliver smittede med bluetongue-virus, men den forventes at beskytte dyrene mod at få stærke symptomer og at kunne forhindre dødsfald som følge af sygdommen.

Dine muligheder for selv at vaccinere dine dyr er de samme som normalt. Du kan læse mere om reglerne for anvendelse af lægemidler til dyr på [Fødevarestyrelsens hjemmeside: Anvendelse af lægemidler til dyr – for dyreejere](#).

Grundvaccinationen af får og geder kræver kun én dosis vaccine, mens kvæg skal have to doser vaccine med tre ugers mellemrum.

Fødevarestyrelsen gør opmærksom på, at vaccinen effekt og varighed endnu ikke er fastlagt fra producentens side.

Hvis denne vaccine opfører sig på samme måde, som vacciner mod andre serotyper af bluetongue, så skal dyrene efter første års grundvaccination også have en årlig booster med en enkelt dosis vaccine.

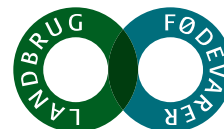
Udgifterne til vaccinen og arbejdet med at vaccinere dyrene skal afholdes af dig som besætningsejer.

I L&F Kvæg har vi af flere omgange kommenteret på den høje vaccinepris, som vi mener er urimelig høj. [Minister hørte branchens bekymringer om bluetongue | LandbrugsAvisen](#)

Dækning af udgifter

Sygdommen kan få økonomiske konsekvenser på flere måder. Både hvis dyrene skal aflives, men også i andre situationer.

Fødevarestyrelsen afholder udgifter til test af de prøver, din dyrlæge udtager, når der er tale om, at mistanken om bluetongue rejses på grund af symptomer hos dyrene.

Udgifter i forbindelse med dyrlægens besøg og indsendelse af mistankeprøverne, skal du selv betale.

Man skal forventet ydelsestab hos de kvæg, der har været syge, og det kan godt være over en langstrakt periode.

Der ydes ikke erstatning for hverken driftstab forbundet med sygdommen, eller hvis du er nødt til at aflive dine dyr pga. sygdommen.

Det kan derfor være en god idé at undersøge med din forsikring, hvordan du er dækket, hvis din besætning skulle blive smittet med bluetongue.

Offentligt tilsyn ophæves – det skal du være opmærksom på

Fra den 9. september har Fødevarestyrelsen ændret på håndteringen af bluetongue. Baggrunden for dette er, at bluetongue virus nu er påvist i besætninger i Jylland, på Fyn og Sjælland hvilket betyder, at de mitter der bærer smitten, er til stede i hele landet. Restriktioner på flytning af dyr vurderes derfor ikke at kunne forhindre spredning af smitten.

Hvis din besætning mistænkes for smitte, eller hvis din besætning findes smittet med bluetongue, vil du efter 9. september 2024 ikke længere blive pålagt et offentligt tilsyn af Fødevarestyrelsen.

Konkret betyder det, at din besætning ikke længere pålægges restriktioner om flytning af dyr i Danmark i forbindelse med bluetongue. Du vil i stedet modtage et brev fra Fødevarestyrelsen med information om mistanke eller smitte.

Ændringerne har ikke indflydelse på de aktuelle muligheder for samhandel og eksport.

Du skal som besætningsejer og landmand dog forsat være opmærksom på dine forpligtigelser i henhold til EU's Dyresundhedslov. Det betyder, at du forsat er forpligtet til at foretage handlinger, der minimerer risikoen for smitte.

Endvidere har du som besætningsejer og landmand, forsat oplysningspligt. Dette betyder, at hvis din besætning er under mistanke for smitte eller smittet med bluetongue, har du pligt til at oplyse dette til alle, der kommer i kontakt med din besætning. Dette kan eksempelvis være din inseminør og klovbeskærer eller ved salg af levedyr.

Derudover skal du være opmærksom på, at i følge købeloven kan sælger gøres erstatningspligtig for tab i købers besætning, hvis sælger ikke oplyser om smitte eller mistanke i besætningen.

Du skal som besætningsejer af en eller flere samdriftsbesætninger være opmærksom på, at samdriftsbesætningernes sundhedsstatus for bluetongue følger hinanden. Konkret betyder det, at hvis en af dine besætninger er mistænkt for smitte eller er smittet med bluetongue, vil dine resterende samdriftsbesætninger også ændre status i CHR.

FAQ – i relation til ophævelse af offentligt tilsyn

Må inseminører, dyrlæger, gylle- og foderbilen stadig komme på besætningen?

Ja, det må de gerne. Du skal dog være opmærksom på, at du har oplysningspligt om, at besætningen er smittet eller under mistanke.

Hvordan skal nærmiljøet forholde sig – er der særlige smittebeskyttelsesforanstaltninger?

Bluetongue smitter kun til drøvtyggere og kun igennem mitter. Bluetongue smitter ikke til mennesker eller andre dyr end drøvtyggere.

Har du andre drøvtyggere i dit nærmiljø, så kan de måske have glæde af nogle af de tiltag, der står under afsnittet ”hvad kan du selv gøre”

Må jeg sælge avlsdyr, hvis min besætning er smittet?

Da bluetongue ikke smitter fra dyr til dyr, kan der sagtens være raske dyr i din besætning, som kunne sælges til levebrug.

Du skal dog være opmærksom på, at du har pligt til at oplyse alle, der kommer i kontakt med din besætning, hvis din besætning er under mistanke for smitte eller smittet med bluetongue. Dette gælder også ved salg af levedyr.

Du er ydermere som besætningsejer forpligtet til at foretage handlinger, der minimerer risikoen for smitte og smittespredning. Du skal derfor være sikker på, at det dyr, du sælger, ikke spreder smitten.

Derudover skal du være opmærksom på, at i følge købeloven kan sælger gøres erstatningspligtig for tab i købers besætning, hvis sælger ikke oplyser om smitte eller mistanke i besætningen.

Må jeg stadig sende dyr til slagtning, hvis min besætning er under mistanke eller smittet? Og hvad med slagtning i udlandet?

Du må gerne sende raske dyr til slagtning i Danmark og der må gerne hentes mælk fra din besætning.

Der er ikke behov for passersedler.

Raske dyr fra en smittet besætning kan ikke umiddelbart sendes til slagtning i et andet land. Der er særlige krav til virksomheden.

[Læs mere om betingelserne for flytning af drøvtyggere til slagtning.](#)

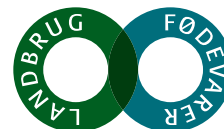
Hvordan kan jeg garantere, at det dyr jeg sælger, ikke er sygt?

Man kan PCR-teste eller antistof teste dyrene. Tal med din dyrlæge om mulighederne.

Samhandel i EU og eksporter

Hvis du vil flytte drøvtyggere til en anden EU-medlemsstat, skal du afklare betingelserne for flytningen.

Det er muligt at flytte drøvtyggere til de EU-medlemsstater, som har tilladt flytning af drøvtyggere fra andre EU-medlemsstater, der ikke er fri for bluetongue – fx Holland, Tyskland og Belgien. For den fulde liste over EU-medlemsstater, der modtager dyr fra Danmark se Fødevarestyrelsens hjemmeside.

[Se hvilke medlemsstater, som har givet særlige tilladelser til flytninger af drøvtyggere fra bluetongue-berørte medlemsstater på EU-kommissionens hjemmeside.](#)

Indtil videre er der i Danmark ikke godkendte insekticider og repellenter til behandling af køretøjer. Derfor er transport af drøvtyggere fra Danmark igennem områder, som kræver behandling af køretøjer, pt. ikke muligt.

Det er derfor ikke muligt at flytte dyr til 3.lande.

Vi arbejder i L&F Kvæg sammen med eksportører om en dispensationsgodkendelse på insekticider og repellenter til behandling af køretøjer, således, at eksporten hurtigst muligt kan genoptages.